

РЕЦЕНЗИЯ

*От проф. д-р Светла Йорданова Христова,
департамент „Кино, реклама и шоубизнес“, НБУ, професионално
направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, върху художествено-
творческата продукция за участие в конкурс за заемане на академичната
длъжност „доцент“ по професионално направление 8.4. Театрално и
филмово изкуство, обявен от Нов български университет с публикация на
Държавен вестник, бр. 14 от 18.02.2022 г., с кандидат главен асистент
д-р Чавдар Николов Гюзелев*

Представеният комплект материали и документи за участие в конкурса, са съобразени с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в България и Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ (чл.58, ал.1 и 2). Както е известно, при научните специалности в областта на изкуствата, вместо научноизследователска дейност може да се оценява художественотворческата дейност на кандидата за заемане на академична длъжност „доцент“. В конкретния случай е предоставена обемиста информация от справки, оценки, самооценки, самостоятелни изложби, участие в общи изложби у нас и в чужбина, които впечатляват с многостранната продуктивност и творческа иновативност на д-р Чавдар Николов Гюзелев.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

От предоставената ми справка се вижда, че главен асистент д-р Чавдар Гюзелев напълно отговаря на минималните национални изисквания, както и тези на НБУ - дори има много повече от необходимия брой точки в определените от закона групи от показатели за заемане на длъжността доцент в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Въпреки, че не намира място в Хабилитационната разширена справка, (тъй като била предмет на докторската му работа, смята той), работата на д-р Чавдар Гюзелев в театралната сценография все пак не може да не се

спомене. Тя винаги ще е част от творческото му амплоа. Сценографията е визуалния превод на драматургичния текст, подсказан от идеята на режисьора, стилистиката на представлението, техническите и материални възможности на съответния театър. Накратко – сценографът се вписва в сложния творчески организъм на постановката и от неговата творческа фантазия, вкус, ерудиция и изобретателност зависи визуалното въздействие на спектакъла.

Сценографии и костюми на Чавдар Гюзелев в последните 22 години допринасят за успеха на редица театрални представления, отбелязани са от театралната общност с номинации за наградата „Икар“ през 2011 и 2015 г., както и с наградата „Аскеер“. Спектаклите, в които той е сценограф са представяли страната ни в Авиньон, Москва, Йерусалим, Цюрих, Будапеща.

След 2017 г. (когато става гл. асистент) д-р Чавдар Гюзелев има 4 постановки като сценограф („Лив Щайн“ на реж. Крис Шарков, „В очакване на Годо“, реж. Деян Донков, „Когато дъждът спря да вали“, реж. Зорница София, „Зографът Захарий“ – опера, реж. Зорница София) .

В същия период той има една самостоятелна изложба, 3 участия в колективни изложби в България и 3 в чужбина, художник е на корици на 3 книги, създава графичен дизайн на сп. „Култура“ и сп. „Християнство и култура“. В документите по конкурса за „доцент“ са приложени нужните публикации в рецензирани научни издания.

В съвременното българско изобразително изкуство Чавдар Гюзелев е ярък художник, с многостранни прояви на таланта си, винаги с оригинална концепция, която отразява философската същност на артистичната му рефлексия.

Представената за целите на конкурса Хабилитационна справка със заглавие: „Визуални цели и особености на графика, живопис, фотография и графичен дизайн“ ни запознава с теоретични разсъждения и илюстрации на реализирани творчески изяви на Чавдар Гюзелев, чието обединение той аргументира не само със своите научни и художествени интереси, практическия си опит и преподавателската си работа в НБУ, но и с убеждението си, че: “Изкуствата са като скачени съдове – вземаш от едно и преливаш в друго. Черпиш вдъхновение от една област и го пренасяш в друга.“

Чавдар Гюзелев има огромен опит в различни области на визуалните изкуства и тук, в Хабилитационната справка, той споделя естетическото си верую за универсални композиционни закони, приложими за различни

творчески изяви в съвременното визуално изкуство.

Хабилитационната справка отделя място на няколко творчески полета, в които той се изявява : живопис и графика, фотография, графичен дизайн. Те са свързани с развитието му на визуален артист през годините, с очевидната му способност теоретично да обобщава своите художествени интереси.

На вниманието ни са представени три негови реализирани проекта: юбилейната изложба живопис „Свободно прелитащи глави“ (2021 г.) в галерия „Ракурси“, фотокнигата „Намерени инсталации“ (2018 г. издателство Black-Flamingo), графичния дизайн на сп. „Култура“ (10 книжки годишно, всеки брой е по 80 стр.) и сп. „Християнство и култура“ (10 книжки годишно, всеки брой е по 12-130 стр.).

Това е респектиращо творчество – не само като обем, то впечатлява с многоликата си артистичност, с културата на професионализма си. Самата Хабилитационна справка е написана със задълбочени знания за същността и предизвикателствата на съвременното визуално изкуство, има теоретични и педагогически качества, които я правят достойна за самостоятелно издание.

Интердисциплинарният подход, който Чавдар Гюзелев ползва в Хабилитационната справка, му позволява да съчетае различни гледни точки на световноизвестни имена от визуалното изкуство, с анализи и оценки на собствените си изложби (живопис и фотография) от изявени български ценители и анализатори на съвременното изкуство, както и да ни запознае със собствените си възгледи за твореца и визуалното изкуство в съвременната дигитална епоха.

Разбирането на Чавдар Гюзелев за комуникативния капацитет на визуалните образи се съчетава с невероятно точния му усет за уникалност на тяхното послание. Фотографията със своите технологични възможности предлага неочакван аспект на самоизразяването, в което Чавдар Гюзелев оригинално разбира възможността да се съчетае втория план на улицата със случайно присъстващ предмет или човек, от което неочаквано се получава знаково послание. Необходим е вкус, рефлексия, ерудиция, етика, за да хванеш в кадър улицата така, че „фотографията да стане документ, който създава произведение на изкуството“, (по Сюзан Зонтаг), в същото време именно с тази фотография – да изразиш оригинално гражданската си позиция - такава е запомнящата се изява на Чавдар Гюзелев във фотографията.

Фундаментално от теоретична гледна точка е споделеното му виждане, че творчеството в графичния дизайн е „въпрос на херменевтика и семантика, а възприятието му – наративен процес, който свързва в разказ смисъла на визуалните образи“. Графичният дизайн и типографията предлагат творчество в рамките на предварително определени параметри, съобразени с техните информационни, естетически и прагматични цели. Описаната работа на графично оформление на сп. “Култура“ и сп. „Християнство и култура“ ни въвежда в спецификата на съображения, касаещи не само творчеството, но и уважението и следването на успешна естетическа традиция, идейните насоки от клиента, очакванията на читателите и т.н.

III. Учебна и преподавателска дейност

Работата си като преподавател в НБУ главен асистент д-р Чавдар Гюзелев приема като ангажимент да образова и обучава студентите въз основа на личните си професионални познания, осмислени и проверени в практиката.

Той участва в разработването и развитието на учебни курсове в програма „Графичен дизайн“. Изпълнил е нормата за учебна заетост, съгласно Наредбата за заетост през представения период, ползва авторски материали в преподавателската си работа в електронния обучителен модул MOODLE . Оценката на студентите за удовлетвореност от курсовете му е над 4,00.

IV. Административна и обществена дейност

В периода 2017-2021 г. гл. ас. д-р Чавдар Гюзелев е художествен ръководител на 30 студенти, защитили дипломните си работи с успех, написал е 40 рецензии и е участвал в комисия за дипломни защити на студенти от БП „Графичен дизайн“.

Хабилитационната справка и допълнителните материали към нея са доказателство за творческия талант и неговите разнообразни прояви, убеждава ни, че в творчеството той прилага и показва това, което преподава на теория в НБУ.

От направения обзор на представените документи на гл. асистент д-р Чавдар Гюзелев за целта на конкурса, мога да направя заключението, че са изпълнени изискванията на Закона за заемане на академичната длъжност „доцент“ по обявения конкурс. Смятам за безспорни качествата на този

творец, високо оценявам способността му на преподавател да теоретизира съвременните възможности и художествени проявления на визуалния образ и затова давам съгласието си за присъждането на академична длъжност „ДОЦЕНТ“ на гл. асистент д-р Чавдар Гюзелев и на заседанието на Научното жури убедено ще гласувам с „ДА” .

Дата: юни 2022 г

Подпис: проф. д-р Светла Христова